

ONDŘEJ BERÁNEK
BRONISLAV OSTRÁNSKÝ (EDS.)

**ISLÁMSKÝ STÁT:
BLÍZKÝ VÝCHOD NA KONCI ČASŮ**

Obsah

Předmluva	11
Jazyková poznámka	13
Kontextualizace Islámského státu: Saddámův baasistický stín v džihádistickém hávu (Ondřej Beránek)	15
Síla a slabost arabského státu	17
Dějiny Islámského státu: mezi realitou a sebe prezentací	19
Al-Baghdádí – baasistický chalífa?	23
Území pod správou džihádistů	24
Islámský stát v historickém schématu islamismu	26
Jak islámský je Islámský stát?	28
Literatura	30
Islámský stát a jeho sebevražedná taktika na bojištích v Sýrii, Iráku a v Africe (Martin Novák)	32
Doslova sebevražedná taktika	34
Jak funguje Islámský stát	38
Cizinci ve službách Islámského státu	40
Saddámovi lidé jsou nepostradatelní	42
Američané opět ve válce	44
Rusové ve válce	47
Předchůdci Islámského státu v Afghánistánu a Alžírsku	51
Islámský stát v Egyptě a Libyi	54
Výpady přes hranice	58
Asad a Islámský stát jako spojenci?	59
Epilog	61
Literatura	62
Ekonomika Islámského státu a syrský konflikt: Válka jako ekonomická liberalizace jinými prostředky (Jan Čuřík)	63
Ekonomika Islámského státu a útek kapitálu ze Sýrie	65
Islámský stát jako okrajový fenomén na pozadí destrukce syrské války?	66
Islámský stát v kontextu levantských transformací (2000–2010)	68
Sýrie a krátká historie sociálně-tržní ekonomiky: „Laissez-faire bylo naplánováno, plánování ne“	69
Ekonomická liberalizace jako „debaasifikace“ Sýrie a osud al-Džazíry	71
Syrská intifáda jako výsledek ekologických proměn a sucha?	72
Válečná ekonomika jako nový zaměstnavatel	74

Směřoval kdy Islámský stát k ropnému emirátu?	75
Cisterny, embarga a násilí (1990–2015)	75
Islámský stát v pasti prostředníků	78
„Syrská revoluce není obchodním projektem“	79
Checkpointy a hraniční přechody jako cesta k poválečným „elitám“	81
Závěr	83
Literatura	84
Ideologie Islámského státu: Salafitská rétorika, chalífát a cizinci	
(Pavel Ťupek)	85
Chalífát	87
Pojetí chalífátu Islámského státu	92
Fenomén „cizinců“	96
Literatura	100
Na konci dějin: Islámský stát a apokalyptická rétorika (Bronislav Ostřanský)	101
Úvodní poznámky	103
Apokalyptický rozměr propagandy Islámského státu	107
Naplněná znamení Hodiny	111
Dadždžál, „bitva všech bitev“ a příchod Mahdího	122
Dosud nenaplněná znamení Hodiny	127
Pohledem zvenčí	131
Jak dál? Namísto epilogu	133
Literatura	136
Mezi brutalitou a patosem: Analýza mediální propagandy Islámského státu	
(Attila Kovács)	138
Islamistická výzva: genealogie džihádické mediální propagandy	139
Semknutá síť: mediální organizace IS	145
Od textu k obrazu: typologie nosičů propagandy IS	148
Jazyk a metajazyk IS	149
Podoby textů IS	150
„Vizuální obrat“ IS	152
Soulad textu a obrazu: magazíny IS	155
„Mluvicí obrazy“: audiovizuální produkce IS	159
<i>Mudžátwiteři</i> : IS a kyberprostor	163
O čem, jak a komu? Hlavní témata a základní komunikační strategie IS	167
Strategická těžiště	170
Cílové skupiny	171
Závěry: propaganda jako „každá jiná“?	172
Literatura	175
Ideologie Islámského státu, saúdští režimní duchovní a případ ikonoklastu	
(Ondřej Beránek)	180

Salafismus/wahhábismus	181
Saúdská Arábie versus Islámský stát	183
Ikonoklasmus coby poznávací znamení	186
Byrokratizace saúdských duchovních	188
Saúdští 'ulamá' a vydávání fatew	192
Závěr	193
Literatura	197
Islámský stát a likvidace architektonického dědictví: Příklad Mosulu	
(Miroslav Melčák)	199
Náboženské důvody pro ničení architektonického dědictví v Mosulu	200
Průběh destrukčních událostí v Mosulu	203
Typologie zničených památek v Mosulu	205
Závěr	212
Literatura	214
Zahraniční bojovníci v řadách Islámského státu: Nová internacionála?	
(Ondřej Ditrych)	216
Zahraniční bojovníci: definice	216
Nic nového pod sluncem	218
Rostoucí transnacionalizace konfliktů	221
Radikalizace a zahraniční angažmá	222
Do Armageddonu	225
Veteránský efekt	228
Bránit Řím: sekuritizace zahraničních bojovníků	234
Západní strategie	238
Závěr	241
Literatura	243
Z Ruska do „chalifátu“: Problematika severokavkazských džihádistů	
v Islámském státě (Zuzana Kováčiková)	246
Ze severního Kavkazu do Islámského státu	248
Co říká o Kavkazanech propaganda Islámského státu?	255
Severokavkazští džihádisté v Islámském státě	262
Z Islámského státu zpátky do Ruska	270
Shrnutí	275
Literatura	277
Bibliografie	284
O autorech	288
Rejstřík	291